IR-RABA' HADD TAR-RANDAN (2021) IR-RELAZZJONI MQALLBA BEJN ALLA U L-POPLU TIEGHU

Contributed by Frans Galea
Sunday, 14 March 2021

Din hija il-Liturgija tar-Raba' Hadd tar-Randan (2021) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Fl-Istorja umana, Alla dejjem g'a|el fdal
|g'ir biex ikun il-poplu tieg'u. Hu
da'al fil-&ajja ta’ Abraham biex minnu nissel il-poplu ta’ I|rael biex dan
il-poplu jkun il-mezz li bih juri lill-!nus kollha l-verità mo'bija imma tant
rejali: li je|isti Alla Wie'ed li 'alaq kollox; li dan Alla hu M'abba; u li fiH
biss hemm tama ta’ eternità g'all-bniedem.
Hu bag'at lil Ibnu l-Wa'dieni biex jifrex dan il-fdal fost il-!nus kollha,
u hekk il-poplu tieg'u sar issa l-Knisja, il- emg'a ta’ dawk li jemmnu tassew
fil-missjoni ta’ salvazzjoni ta’ Kristu li la'qet il-qu ata tag'ha fil-!img'a
tal-Passjoni, l-Mewt u l-Qawmien mill-Mewt tieg'u: l-esperjenza tremenda
tal-G'id ta’ Kristu.

Dan il-poplu tieg'u, I|rael/Knisja, Alla qatt
ma riedu jkun iktar minn “fdal”. I|rael
kien “fdal” tal-popli, |g'ir, dg'ajjef, imdawwar b’g'edewwa li dejjem raw fih
!ens stramb, differenti, ellula maqtug'a g'aliha mill-bqija. La kien
differenti, huma dejjem g'amlu g'alih, kif jg'id Salm 129 jg'id: “&abbtuni 'afna sa minn |og'|iti – 'a jg'id
hekk I|rael – 'abbtuni 'afna sa minn |og'|iti, imma ma rnexxilhomx
jeg'lbuni. Bil-mo'riet g'addew minn fuq
dahri, raddiet twal bis-swat g'amluli.”
(S. 129, 1-3). Kull meta
l-Knisja kienet tassew awtentika, xhud vera ta’ Alla, dejjem !iet
ippersegwitata, minn barra u kull tant ukoll minn !ewwa l-istituzzjonijiet
tag'ha. Kemm I|rael u kemm il-Knisja,
Alla qatt ma riedhom ikunu iktar minn mel', dawl, 'mira b’risq il-kumplament
tal-!nus. Dawn it-tliet e|empji, mi!juba
minn Kristu, fl-ambjent tag'hom huma kejknin, kwa|i irrelevanti, imma ta’
qawwa enormi. Din il-qawwa misterju|a
tal-poplu veru ta’ Alla tidher fil-fatt li huwa jinag'ta biex imut g'all-bqija
u hekk jirrifletti l-Im'abba ta’ Alla murija fi Kristu li jinag'ta b'al &aruf
g'all-qatla b’risq il-bqija li sikwit mhuma xejn 'lief ilpup im!ew'a u 'attafa.

Infatti l-missjoni tal-mel' hu li jin'all, ma
jibqax jidher, imut biex il-borma tie'u t-tog'ma propja tag'ha. Il-musbie', jew ix-xema, jew il-bozza li

ddawwal id-dar tin'araq waqt li ddawwal, sakemm tmut. Il-'mira tg'ib fil-kotra tat-tqiq biex tog'la
l-g'a!na. Imma l-meravilja hi li din
hija l-mewt li twassal g'all-qawmien, g'all-&ajja. Din l-Im'abba li tinag'ta, Alla ma j'allihiex
tintemm fil-qabar imma jqajjimha g'all-Glorja.
Din hi l-esperjenza ta’ I|rael.
Din hi l-esperjenza tal-Knisja.
Din hi l-esperjenza tal-G'id.

Allura fil-qalba tal-Istorja tal-bniedem
dejjem kien hemm din l-Im'abba li tinag'ta.
Hi dg'ajfa u qajla tidher, ma tag'milx 'sejjes. Il-'sejjes jag'mluhom l-avvenimenti politi i,
militari, ekonomi i, so jali. &add ma
jg'id kemm hu tajjeb il-mel', imma kemm !iet tajba l-minestra. Kul'add japprezza d-dawl tal-kamra imma 'add
ma jag'ti kas tal-bozza. Dejjem hekk
kien. Alla jag'|el id-dg'ufija tal-mezzi
li ju|a, biex tidher iktar il-Glorja tieg'u g'ax hi l-Glorja tieg'U li ssalva
lill-bniedem.

Dan
kollu hu xbiha tal-missjoni ta’ Kristu, naturalment. Huwa hu l-Im'abba li tinag'ta bla ma tistenna
xejn lura, per e ellenza. Huwa hu
l-mel' li jin'all u jisparixxi, imma li ji!i mqajjem rebbie' fuq kollox. Huwa hu d-Dawl li dejjaq lill-bnedmin sa ma
tfewh u g'alquH !o qabar, imma li xtered sal-ibg'ad irkejjen tad-dinja. Biex i'ejji “fdal” umli li bih jag'mel
l-g'e!ubijiet, Alla kellu battikata (biex nu|aw kelma li ma tantx tixraq lil
Alla!) prima. I|rael kien poplu ta’ ras
iebsa! B'al fu''ari determinat li
mi - appa tafal li kellu quddiemu jag'mel Opra stupenda, Alla jdum seklu wara
seklu jsaffi l-poplu minn dnubu.
Il-problema dejjem kienet in-nuqqas ta’ fidu ja, ta’ fidi, li g'amlet
minn erusalemm belt infidila lejn Alla.

Din l-infedeltà, li hija wkoll l-infedeltà
tag'na, bla ebda dubju, hi l-frott tal-!er'a fil-profond tal-bniedem kaw|ata
mis-suspett li da'al fin-natura umana fil-!enesi, fil-bidu tal-e|istenza
tieg'u. B’xi mod, il-bniedem laqa’ fih,
irra!una, |amm 'sieb infernali li Alla kien rival tieg'U. G'araf li kien jaqbillu jit'abbeb mieg'U g'ax
kellu b|onnU; kien jaqbel jixtriH b’xi opri tajba. Din il-mentalità qatt ma kienet mibnija fuq
Im'abba, imma fuq Li!i, fuq “nag'mlu hekk, xi trid tag'mel!” I|rael ra g'e!ubijiet minn Alla li kien xhieda
tal-Im'abba ta’ Missier li ma kienx hemm g'alfejn “tixtriH” biex jag'tik
sigurtà, imma n-natura tal-bniedem hi dik li hi. Ftit kienu l-bnedmin li tassew 'abbew lil
Alla.

Ir-ri|ultat kien li kemm I|rael, u anke
l-Knisja, kull meta g'addew minn |mien “komdu” kienu jitbeg'du f’qalbhom minn
Alla u jisirqu l-Glorja li kienet tieg'U.
Alla kien “jon!or” il-poplu tieg'u bil-profeti, fil-kas ta’ I|rael, u
b’qaddisin kbar, fil-kas tal-Knisja.
Dejjem kien hemm din ir-relazzjoni mqallba bejn Alla u l-“fdal”, li dejjem
kellu b|onn jissaffa iktar biex jitnissel minnu l-Messija Salvatur

g'ad-dinja. Alla qatt ma jikkastiga,
bil-mod li tikkastiga s-so jetà bil-qrati u l-'absijiet tag'ha. Il-kastig ta’ Alla hu dejjem medi inali, mhux
biex joqtol jew jivvendika ru'U, imma biex ifejjaq, biex isaffi, biex jag'!en
it-tafal sakemm ikun jista’ jag'mel bih dak il-!miel li g'andu ppjanat
Alla.

L-Ewwel qari jkellimna fuq l-esperjenza tant
diffi li li Alla da'al lil I|rael fiha meta itturrufnah f’Babilonja. Kienet esperjenza umana terribbli.   erusalemm !iet
meqruda bit-Tempju b’kollox;
il-bi a l-kbira tal-poplu sar refu!jat f’art barranija; l-Art Imweg'da li
kienet tg'axxaq, t'arbtet u ma n'admitx g'al sebg'in sena. Salm 116 juri d-disperazzjoni, in-niket
tal-poplu, in-nostal!ija g'all-art u l-belt li tilfu, b’mod
impressjonanti. “F’xatt ix-xmajjar ta’ Babel, hemm qg'adna bilqieg'da u bkejna, a'na u
niftakru f’Sijon. ‘G'annulna mill-g'ana
ta’ Sijon’, qalulna dawk li jassruna.
Kif nistg'u ng'annu l-g'ana tal-Mulej f’art barranija? &a tibbiesli idi l-leminija jekk ninsa lilek,
 erusalemm! &a je'illi lsieni mas-saqaf
ta’ 'alqi jekk ma niftakarx fik! (S. 137,
1w).

Mur g'id lill-bniedem li dan kollu kien frott l-Im'abba
misterju|a ta’ Alla!! Kemm drabi,
(ilkoll xorta a'na!), kemm drabi nikkonvin u ru'na li Alla mhux veru li hu
M'abba, anzi nsiena, anzi hu “tough” mag'na, meta l-Istorja tni||ilna !o xi
wied wa'xi fejn il-Mewt t'ares lejna mil-lemin u mix-xellug? Kemm drabi 'sibna 'a|in fiH! Qatt ma ja'bat ma’ mo''na li dak ikun
il-Misteru tal-G'id li Alla jkun ja'dem fina!
Mog'dija minn Mewt g'al &ajja dejjem aqwa minn ta’ qabel. Dejjem hekk 'adem ma’ I|rael; dejjem hekk 'adem mal-Knisja. Wara kollox hekk 'adem
ma’ Ibnu. I|rael ma mietx f’Babel.   ie lura b’fidi iktar soda, imsoffija
mit-ti!rib u anke mill-iskoperta tal-Kelma ta’ Alla li saret i - entru
tas-sinagoga li taf il-bidu tag'ha appuntu fl-E|ilju.

Mhux dejjem hekk !ara lill-Knisja? Fil-qalba ta’ |minijiet imwerg'a, fejn
il-Knisja lanqas biss kienet g'adha tinag'raf, Alla dejjem saffiha. B'al fi |mien il-Missirijiet tal-Knisja, b'al
fi |mien l-ir'ieb tad-de|ert, b'al fi |mien il-Kon ilji kbar tal-ewwel sekli,
fi |mien l-ordnijiet u l-monasteri, il-kontroriforma, il-Kon ilju ta |mienna. L-istess anke fil-'ajja tieg'i u
tieg'ek. Xejn ma ji!ri g'alxejn. Alla qed isaffi l-'in kollu biex nixhdu b’mod
veru g'al Kristu. “G'ax Alla hekk 'abb id-dinja li ta lil Ibnu l-wa'dieni, biex kull min
jemmen fih ma jintilifx, i|da jkollu l-'ajja ta’ dejjem. G'ax Alla ma bag'atx lil Ibnu fid-dinja biex
jag'mel 'aqq minnha, imma biex bih hija ssalva.” (w. 3, 16-17).

San Pawl, fl-Ittra lill-Efesin, illum g'andu innu
tal-g'a!eb dwar l-opra manjifika li l-Missier qed iwettaq fina, permezz
tal-merti ta’ Ibnu u bil-qawwa tal-Ispirtu s-Santu. A'na li konna mejta fi dnubietna u fin-natura
m'assra li writna minn Adam, !ejna mog'tija minnU &ajja dida, natura !dida,
natura ta’ Alla nnifsu bla ma mmeritajna xejn, u g'alhekk a'na !a salvi, bi
grazzja, mhux g'ax a'na tajbin jew a'jar minn 'addie'or. Tafal b'al 'addie'or a'na! Noqog'du attenti li ma nirvinawx ix-xog'ol li Alla qed ja'dem fina. Intom salvi bil-grazzja, permezz tal-fidi;

u dan mhux bis-sa''a tag'kom, imma b’don ta’ Alla; mhux bl-opri, biex 'add ma jifta'ar. (Ef. 2, 8-9).

Ir-Randan, anke r-Randan ta’ din is-sena li g'al darb’o'ra hu mfixkel mis-sitwazzjoni pre|enti li g'adna ma nistg'ux ng'arfu s-sens tag'ha, ir-Randan ji!i biex iqajjimna mit-telqa tal-Mixja tag'na u jixprunana biex innaddfu g'ajnejna li ma jmurx li d-Dawl jg'amina, dak id-Dawl li idda minn !ol qabar miftu'. “G'ax kull min jag'mel il-'a|en jobg'od id-dawl, u ma jersaqx lejn id-dawl, biex g'emilu ma jinkixifx. Imma min jag'mel is-sewwa jersaq lejn id-dawl, biex juri li hemm Alla f’g'emilu.”
(w. 3, 20-21).

Il-Litur!ija tal-Kelma g'al-lum:

QARI I

Il-jasar u l-'elsien tal-poplu huma sinjal tal-korla u l-'niena tal-Mulej.

2 Kron 36:14-16,19-23

Qari mit-Tieni Ktieb tal-Kronaki

F’dak i|-|mien, il-kbarat kollha tal-qassisin u l-poplu komplew jidinbu u jag'mlu l-q|i|ijiet kollha tal-!nus, u ni!!su t-tempju tal-Mulej li hu kien qaddes f’ erusalemm.

U billi !ietu 'asra mill-poplu tieg'u, u mill-g'amara tieg'u, il-Mulej, Alla ta’ missirijiethom, kien ta’ sikwit jibg'at iwiddibhom bil-messa!!iera tieg'u. I|da huma kienu jiddie'ku bil-mibg'utin tieg'u, imaqdru kliemu, u jkasbru l-profeti tieg'u, sa ma sa'net il-korla tal-Mulej g'all-poplu tieg'u, hekk li ma setg'ux je'ilsuha aktar. U 'arqulhom it-tempju ta’ Alla, !arrfu s-swar ta’ erusalemm, taw in-nar lill-palazzi kollha tag'ha, u hekk qerdulha kulma kellha prezzju|.

U dawk li 'elsu mill-qerda tax-xabla, Nabukodonosor e|iljahom lejn il-Babilonja, u baqg'u su!!etti g'alih u g'al uliedu, sa ma !ew ja'kmu fuqhom il-Persjani. Hekk se'' dak li qal Alla b’fomm eremija: “Sakemm tgawdi l-art il-mistrie' ta’ Sibtijietha, ma tin'adimx l-art i|-|mien kollu tal-'erba tag'ha, sa ma jg'addu sebg'in sena”.

Fl-ewwel sena ta’
iru, sultan tal-Persja,
biex isse'' il-kelma tal-Mulej li kienet intqalet b’fomm eremija, il-Mulej qanqal lil
iru, sultan tal-Persja, u dan xandar proklama fis-saltna tieg'u kollha, sa'ansitra bil-miktub, li kienet tg'id: “Dan jg'id
iru sultan
tal-Persja: ‘Il-Mulej, Alla tas-sema, tani f’idejja s-saltniet kollha tal-art,

u hu qabbadni nibnilu tempju f’ erusalemm, li hi f’ uda. Kull min minnkom hu mill-poplu tieg'u, 'a jkun il-Mulej mieg'u, u jitla’’”.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

SALM
RESPONSORJALI

136(137):1-2,3,4-5,6

R/. (6a): Je'illi lsieni mas-saqaf ta’
'alqi,

jekk ma niftakarx fik, erusalemm!

F’xatt ix-xmajjar ta’ Babilonja,

hemm qg'adna bilqieg'da u bkejna,

a'na u niftakru f’Sijon.

Mas-si!ar tal-luq tag'ha,

dendilna - etri tag'na. R/.

G'ax hemm, dawk li ijassruna,

talbuna ng'annulhom xi g'anja;

dawk li hemm g'akksuna

stennew minna g'ana ta’ fer':

“G'annulna mill-g'ana ta’ Sijon”. R/.

Kif
nistg'u ng'annu l-g'ana tal-Mulej

f’art barranija?

Tibbiesli idi l-leminija,

jekk qatt ninsa lilek, erusalemm! R/.

Je'illi
lsieni mas-saqaf ta’ 'alqi,

jekk ma niftakarx fik,

jekk ma n|ommx ’il erusalemm

’il fuq minn kull fer' tieg'i! R/.

QARI II

Kontu mejta min'abba fid-dnubiet, u bi grazzja intom salvi.

Efes 2:4-10

Qari mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu
lill-Efesin

&uti, Alla, g'ani fil-'niena tieg'u,
bis-sa''a tal-im'abba kbira li biha 'abbna, meta a'na konna mejta min'abba fi
dnubietna, tana 'ajja !dida flimkien ma’ Kristu – bi grazzja intom salvi.
Qajjimna mieg'u u qeg'edna fis-smewwiet ma’ Kristu esù, biex juri
fi|-|minijiet li !ejjin l-g'ana bla qies tal-grazzja tieg'u bit-tjieba li wera
mag'na fi Kristu esù.

Intom salvi bil-grazzja, permezz tal-fidi;
u dan mhux bis-sa''a tag'kom, imma b’don ta’ Alla; mhux bl-opri, biex 'add ma
jifta'ar. A'na 'olqien tieg'u, ma'luqa fi Kristu esù biex nag'mlu l-opri tajba
li Alla 'ejjielna minn qabel li g'andna nag'mlu.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

AKKLAMAZZJONI
QABEL L-EVAN ELJU

 w 3:16

Glorja
u tif'ir lilek, Kristu!

Alla hekk 'abb lid-dinja

li ta lil Ibnu l-wa'dieni,

biex kull min jemmen fih ikollu l-'ajja ta’ dejjem.

R/. Glorja u tif'ir lilek, Kristu!

EVAN ELJU

Alla bag'at lil Ibnu fid-dinja biex bih hija ssalva.

 w 3:14-21

Qari
mill-Evan!elju skont San wann

F’dak
i|-|mien, esù qal lil Nikodemu: “Kif Mosè rafa’ s-serp fid-de|ert, hekk
je'tie! li jkun merfug' Bin il-bniedem, biex kull min jemmen fih ikollu l-'ajja
ta’ dejjem.

G'ax
Alla hekk 'abb lid-dinja li ta lil Ibnu l-wa'dieni, biex kull min jemmen fih ma

jintilifx, iļda jkollu l-'ajja ta’ dejjem. G'ax Alla ma bag'atx lil Ibnu fid-dinja biex jag'mel 'aqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tieg'u. Min jemmen fih ma jkunx ikkundannat; iļda min ma jemminx huwa !a kkundannat, g'ax ma emminx fl-isem tal-Iben il-wa'dieni ta’ Alla.

U
l-!udizzju huwa dan: li d-dawl !ie fid-dinja, imma l-bnedmin 'abbew id-dlam aktar mid-dawl, g'ax l-g'emil tag'hom kien 'aļin. G'ax kull min jag'mel il-'aļen jobg'od id-dawl, u ma jersaqx lejn id-dawl, biex g'emilu ma jinkixifx. Imma min jag'mel is-sewwa jersaq lejn id-dawl, biex juri li hemm Alla f’g'emilu”.

Il-Kelma
tal-Mulej.

R/. Tif'ir lilek, Kristu.